

105 tunc bariantur solum de insula, ut consueuit; et si foret enorme tunc remaneat in discretione duche et consiliariorum Crete, etc. Dicunt sapientes, cum iustitia debet omnibus semper esse equalis, que non respicit personas hominum, sed ita maiorem sicut minorem punit equaliter et condemnat. Et si fieret id quod petunt dicti affedati, quod nihil aliud esset dicere nisi dare causam et 110 materiam homicidia sepius commitendi, unde multa mala et pericula possent euenire; et inde concorditer consulunt dicti sapientes; quod nulla nouitas fiat super dicto capitulo, sed potius remaneat sicut captum et scriptum fuit olim domino Johanni Mauroceno duche Crete et eius consiliarijs; et sicut tunc fuit scriptum et ordinatum et postea et hodie obseruatur, ita debeat obseruari.

115 Super septimo de misuratoribus bladorum, de quibus conqueruntur affedati, quod ille qui, uendit bladum, recipit damnum ex culpa eius qui radat mensuram, quia non radat ut debet. Captum fuit, quod duca et consiliarij Crete quod circa istud factum faciant et prouideant taliter quod tamen ex parte uendentis quam ementis nullus habeat causam et materiam conquerendi; sed unus quis- 120 cumque in mensura habeat suum rectum.

Super octauo et ultimo, pro quo dicti affedati petunt, quod possint capere suos uillanos et ponere in manibus dominationis etc. Captum fuit, quod hoc feudatis non assentiatur, quod hoc esset derogare juri et honori dominationis Candide. Et etiam multa mala propterea possent euenire. Et in dicto consulunt 125 concorditer dicti sapientes, quod hoc dictis affedatis non assentiatur sed permittatur, quod dominatio Candide ex suo regimine et per suos officiales faciat illos coepi et detineri ad requisitionem dictorum feudatorum, quia uerisimiliter credendum est, quod iuxta qualitate et conditione facti dominatio illa faciet, sicut justum uidebitur. Scribatur tamen duche et consiliarijs Crete, quod circa istud factum taliter faciant et ita prouideant quod dicti affedati non possint recipere 130 damnum propterea a suis uillanis sicut eorum discretioni uidebitur conuenire; et quod Ducha et consiliarij Crete teneantur omni uice ad requisitionem feudatorum dare eis litteras, nuntios et de familia quoties fuerint requisiti a dictis 134 feudatis, facientes circa hoc taliter quod non habeant materiam conquirendi.

6

"Ἐνεκα τῆς ἐρημώσεως ἐκ πανώλους τῆς Ρεθύμνου οἱ ξένοι οἱ ἐρχόμενοι νὰ κατοικήσουσιν αὐτόθι καὶ εἰς τὸ Παλαιόκαστρον δὲν θὰ καταβάλωσι τὰ 12 γρόσια, τὰ ὅποια ὀφείλει νὰ πληρώνῃ εἰς τὴν κοινότητα πᾶς ξένος ἐρχόμενος νὰ κατοικήσῃ. 1350, Φεβρουαρίου 18.

¹ Millesimo trecentesimo IL Indicione III, die XVIII Februarij.
Capta. Ut locus et districtus castri nostri Rethimi, qui ob pestem que fuit

in partibus illis sunt plurimum depopulati, copiosius rehabitentur; uadit pars quod omnes forinseci qui de cetero uenient habitatum Rethimi, uidelicet in castro Rethimi et burgo et in Paleocastro, quod est in burgo Rethimi uel circum circa castrum Rethimi sint et esse debeant immunes et absoluti a solucione grossorum XII quos quilibet forensis communi soluere tenebatur. 5
7

7

Οἱ στρατιῶται καὶ οἱ βοηθητικοὶ τῶν τιμαριούχων Χανίων ἄλλοτε, ὡς εἶχεν διαταχθῆ, δὲν ἐπεβαρύνοντο διὰ φρουρᾶς, εἰ μὴ ὅσον καὶ οἱ τοῦ Χάνδακος, πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν τιμαριούχων τούτων διατηροῦσι βοηθητικοὺς καὶ ὀνηλάτας πλείονας τῶν ἀναγκαιούντων εἰς αὐτοὺς διὰ τὴν ἐργασίαν των, οὓτοι δὲ οἱ ὑπεράριθμοι δικαιολογοῦνται διὰ τὴν φρούρησιν. Πρὸς τοῦτο διατάσσεται ὁ χέκτωρ Χανίων ὃπως φροντίσῃ εἰς τρόπον ὥστε οὐδεὶς τιμαριούχος διατηρῇ πλείονας τοῦ ἐνὸς ἢ δύο ὀνηλατῶν ἀναλόγως τῶν κτημάτων του ἐπὶ ποινῇ κατὰ τὴν κρίσιν του. 1350, Φεβρουαρίου 18.

Die supradicta.

Capta. Cum olim concessum fuerit feudatis Canee quod socij et familij ipsorum non grauarentur in custodia, nisi sicut grauantur illi pheudatorum Candide. Et multi ex ipsis pheudatis teneant familiares et bordonarios ultra eos qui sunt sibi necessarij pro factis pheudorum qui sub isto colore et nomine excusantur a custodijs; uadit pars quod committatur rectori Canee quod in hoc debeat prouidere et facere ordinem quod nemo pheudatus audeat retinere ultra unum uel duos bordonarios secundum quantitatem pheudorum suorum sub illa pena que sibi uidebitur imponenda. Et sicut debeat nunc et in posterum obseruari. 1
5
8

• • •

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Οἱ αὐξοντες ἀριθμοὶ τῶν σημειώσεων ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὸν αὐξοντα ἀριθμὸν τῶν θεσπισμάτων.

Σημείωσις. Τὰ θεσπίσματα τὰ ἔχοντα ἐπουσιώδη σημασίαν ἢ ἀφορῶντα διορισμοὺς παρατίθενται ἐν Ἑλληνικῇ περιλήψει.

1. Τὸ θέσπισμα περιλαμβάνει Βυζαντινοὺς ὅρους ὡς οἱ Βετεράνοι, οἱ Κουράτορες, τὸ ἀκρόστιχον. Οἱ Βετεράνοι καὶ οἱ Κουράτορες εἶχον δικαίωμα εἰσπράξεως ἀντιτίμου ἀγγαρειῶν καὶ ἀκροστίχου ἡτοι φόρου ἐπὶ τῶν καλλιεργουμένων γαιῶν.

Οἱ ὑποκείμενοι εἰς προσωπικὰς ἀγγαρείας ἡδύναντο, δυνάμει χάριτος νὰ μετατρέπωσι ταύτας εἰς χρηματικήν, ἢ καταβολὴ τῆς ὁποίας ὠφειλε νὰ ἐνεργῆται κατὰ μῆνα. Τὰς ὑποχρεώσεις του ταύτας ὁ Νικηφόρος Βλαστὸς ἔζητησε νὰ καταβάλῃ ἀνὰ ἔξι μαηνίαν καὶ οὐχὶ κατὰ μῆνα.

